

Påklædning inden tur ud af huset

Tobias på 9 år bor på Stjernegården, der er en institution for børn og unge med psykiske funktionsnedsættelser og kommunikationshandicap. Tobias er vurderet til at have et modenhedsniveau svarende til en 4-årig.

På institutionen har de denne dag planlagt, at de alle skal en tur i Tivoli, og alle har glædet sig. De andre børn har fået tøj på, og står udenfor og venter sammen med pædagogen Helle (der skal være mindst tre børn udenfor, og evt. en af dem i kørestol).

Tobias er indenfor ved garderoben og går og kigger/leder. Han har jakke på. Pædagogen Susanne kommer gående hen mod ham, mens hun snakker i telefon. I hånden har hun et par sorte sko. Hun har ringet til Tobias' mor og far, og spurgt, om Tobias glemte sine blå sko, da han besøgte dem dagen før, for de har ledt efter skoene længe og kan ikke finde dem nogen steder på institutionen. Susanne forklarer, at de er på vej i Tivoli, og at Tobias kun vil have de blå sko på. Det fremgår af samtalen, at skoene bliver fundet af den, Susanne snakker med. Hun afslutter samtalen med en bemærkning om, at så finder de et andet par.

Susanne går hen til Tobias og forklarer ham, at skoene er hos hans mor og far. Hun siger til Tobias, at han er nødt til at få de "sorte sko" på. Men Tobias vil ikke have de sorte sko på, for de er dumme. Han begynder at græde, og sætter sig sådan, at han gemmer sine fødder. Susanne snakker om alle de spændende ting, de skal prøve, og at de jo skal med toget derind, og at de skal skynde sig lidt, for det kører om et kvarter. Et af de andre børn stikker hovedet ind af døren, og spørger, om de ikke snart kommer. Susanne siger, at det ikke varer så længe. Tobias får fat i de sorte sko og kaster dem væk. Han siger, at Susanne skal hente de blå sko hjemme hos far og mor, og skubber til Susanne. Den anden pædagog Helle stikker hovedet ind og siger, at de skal til at tage af sted, hvis de skal nå toget. Susanne spørger, hvornår det næste går. Helle svarer, at det vist varer to timer. Susanne kigger på Tobias, og derefter på de andre børn, der står udenfor og venter.

Spørgsmål til diskussion og refleksion

Hvordan fortolker I situationen og konflikten?

- Set fra barnets perspektiv?
- Set fra pædagogens perspektiver?
- Set som udenforstående?

Hvilke pædagogiske og lovgivningsmæssige forpligtelser og muligheder kan der være i den pågældende situation?

- Hvilke hensyn må der tages ved de lovbestemmelser, som I overvejer?
- Hvad er det mindst indgribende indgreb over for barnet eller den unge?

Hvilke pædagogiske tiltag kunne være iværksat for at undgå, at situationen blev tilspidset?

Er der risikomomenter og hensyn, der skal tages i betragtning?

- I forhold til barnet?
- I forhold til pædagogen?
- I forhold til andre børn og unge på stedet?
- I forhold til pædagogikken på institutionen?

Kender I til situationer fra jeres arbejde, som har fællestræk med den viste?

- Hvilke?
- Hvordan blev de håndteret?

Er der andre relevante handlemuligheder, end de angivne – hvilke, hvordan, hvorfor?

Hvordan kan/bør der følges op på situationen og problemstillingerne

Kommentarer til cases

Pædagogiske kommentarer:

Pædagogen er presset på grund af tid. Når vi presses forringes vores evne til mentalisering (se andre indefra og sig selv udefra). Men Tobias har brug for at blive mødt mentaliserende og blive set og benævnt på sine følelser, da de er i kaos. Hvis pædagogen presser Tobias og blot fastholder sit krav, tvinger skoene på ham, eller forsøger at overtale ham ved fx at tale om det der skal ske i Tivoli/hvor synd det er for de andre børn der står og venter eller andet, vil Tobias sandsynligvis reagere aggressivt eller forsøge at stikke af. Pædagogen må signalere til Tobias, at hun kan rumme det han ikke kan rumme selv og at hun har kontrol over situationen. Hun må behandle/tale til Tobias som et barn på 4 år og have fokus på kontakten frem for opgaven. Være rolig og omsorgsfuld og sørge for at have øjenkontakt/være i øjenhøjde. Sætte sig ned sammen med ham, evt. tage ham på skødet, og anerkende Tobias på, at hun godt ved, at han synes de blå sko er de bedste og at han synes de andre er dumme. Anerkende, at det er svært for ham at bruge de sorte i stedet. "Jeg kan godt se på dig, at du er ked af det og ikke har lyst til at få de sorte sko på". Når Tobias føler sig mødt/forstået vil han måske være tilgængelig for at samarbejde om, at de sorte sko er eneste mulighed, hvis han vil med på turen. "Vi kan ikke få fat i de blå sko i dag og det er du ked af. Men jeg vil gerne hjælpe dig med at få de sorte sko på. Jeg ved at du nok skal klare det. Ræk mig din fod, så skal jeg nok binde dem. Vi kan gå ved siden af hinanden ned til toget osv."

Juridiske kommentarer:

I den beskrevne situation, hvor børn og medarbejdere er på vej ud af døren på tur, er betingelserne for at anvende fysisk guidning ikke opfyldt. Der er ikke tale om en situation, hvor et indgreb er nødvendigt af hensyn til varetage omsorgen for Tobias. Det er ikke Tobias' behov at komme på tur og slet ikke at skulle skynde sig ud af døren, fordi de er sent på den. Situationen kunne være undgået ved bedre forberedelse.